

📍 Demerbroeken, 1070 ha
Tussen Diest en Aarschot, Vlaams-Brabant

€1 NATUURHERSTEL LEVERT €8 OP

Op 100 jaar, met een rendement van 8% per jaar.
VITO berekende in opdracht van Natuurpunt en WWF de kosten-
batenverhouding van recente natuurherstelwerken in natuurgebied
Demerbroeken. Het natuurgebied bood ook voor de natuurherstelwerken
al veel voordelen. Deze resultaten komen daar nog bovenop.

GEZONDHEID

- 8 doktersbezoeken

WATERSCHADE

- €1.190.000

CO2-OPSLAG

+ 300 ton

VASTGOED

+ 0,50% waarde

WATERINFILTRATIE

+ 3.700 m³

WATERKWALITEIT

- 475 kg stikstof

RECREATIE

+ 18 jobs

DEMERBROEKEN

NATUURWAARDE

Europees Vogel- en habitatrictlijngebied. Natuurgebied Demerbroeken kent een afwisselend landschap met bosjes, bloemrijke graslanden, kruidenrijke ruigten en struweel. Het is een belangrijk gebied voor vogels en vlinders. Ook bijzonder waardevolle planten vind je er terug. Door de investeringen in natuur neemt het aandeel zeer waardevolle natuur nog toe. Rietkragen vormen een leefgebied voor typische rietbewoners zoals blauwborst, rietgors en kleine karakiet.

INVESTERINGEN EN BEHEER

Meegenomen investeringskosten voor natuurherstel:

- Life Hageland (2012-2019)
- 2 Vlaamse projecten (2024-2025)

Ook de investeringen voor maatregelen in het kader van het **Sigmaplan** zijn ruwweg meegerekend. Voor beheer worden de ingeschatte kosten voor de instandhouding van historisch hooilandbeheer en het onderhouden van terrein binnen de meanders meegenomen.

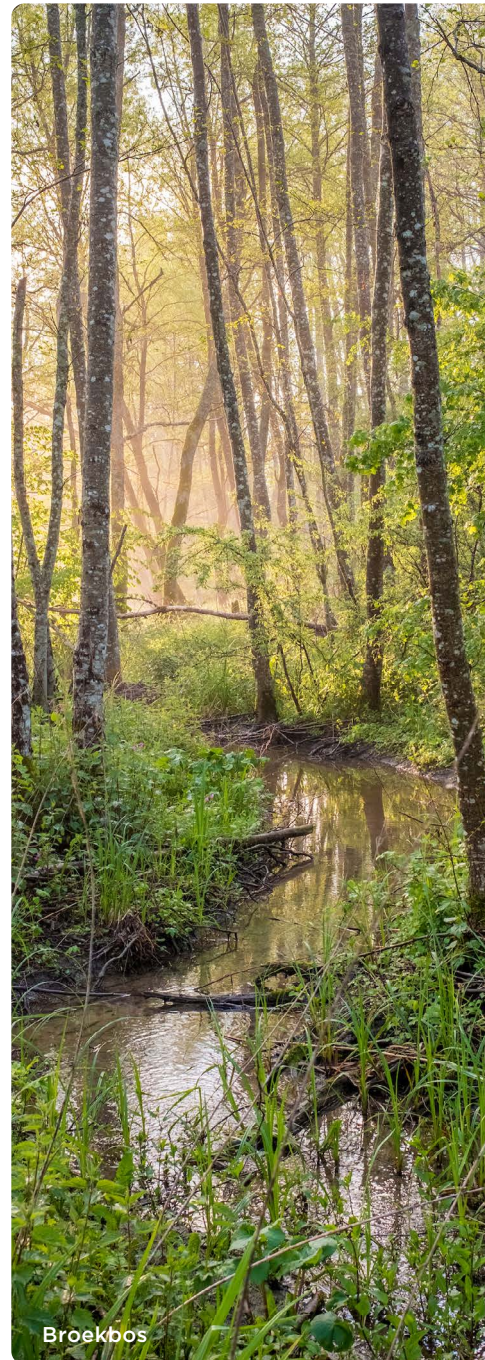
BIOTOPEN

- Bloemrijke graslanden
- Kruidenrijke ruigten
- Wilgenstruweel
- Broekbos

BELANGRIJKE BIJDRAGEN

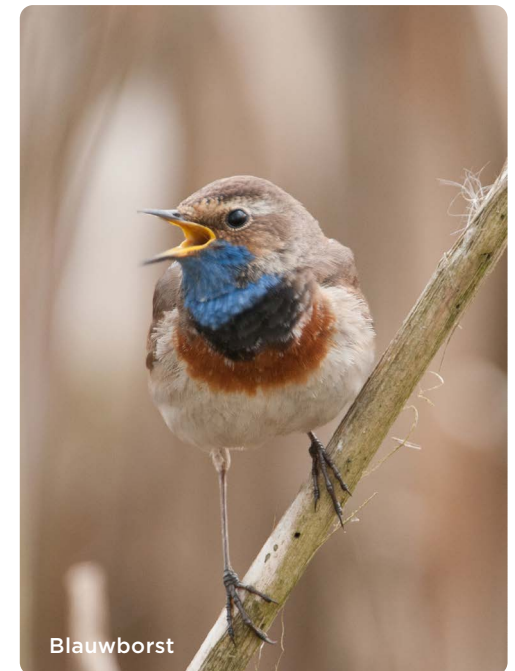
- Natuurwaarde
- Bergen en vasthouden van water
- Koolstofopslag
- Recreatie
- Gezondheid

Broekbos

Karekiet

Blauwborst

WAARDE VOOR MENS EN ECONOMIE

Het gebied was en is zeer belangrijk voor mens en lokale economie. Hieronder geven we de voornaamste voordelen weer die we kunnen kwantificeren en/of in geld uitdrukken want veel bijdragen van natuur aan ons leven kunnen we niet in cijfers uitdrukken.

Het gebied is zeer belangrijk voor de bescherming tegen **overstromingen** van de waterlopen bij frequente stormen (T<25) van woonkernen langs de Demer in Aarschot en Rotselaar. Als de gebieden er niet zouden liggen zou de overstromingsschade sterk oplopen. De overstromingsschade vermindert daar met €1,19 miljoen per jaar omwille van de extra maatregelen genomen in het kader van het Sigmaplan. Ook het natuurherstel zorgt ervoor dat er permanent meer water bovenstrooms wordt vastgehouden en trager wordt afgevoerd. De vermeden schade stroomafwaarts is niet becijferd.

In de Demerbroeken infiltreert 2.3 miljoen m³ water, wat overeenkomt met het watergebruik van 34.000 gezinnen. Door het verdere natuurherstel neemt dit slechts een beetje toe (50 gezinnen).

- ↑ €40.000 vermeden gezondheidsuitgaven
- ↑ 18 extra arbeidsplaatsen in horeca/toerismesector
- ↑ Extra stikstofverwijdering gelijk aan de stikstoflozing van 134 gezinnen
- ↑ Extra koolstofopslag gelijk aan de uitstoot van 6 miljoen autokilometers
- ↑ Extra infiltratie gelijk aan waterverbruik van 50 gezinnen

Ook in de strijd tegen de **klimaatverandering**, helpen de Demerbroeken mee. In het gebied wordt er jaarlijks 3.800 ton koolstof opgeslagen in de bodem, gelijk aan de uitstoot van 79 miljoen autokilometers. Dit zowel in de graslanden als in de bossen. De extra ingrepen binnen LIFE zorgen voor een extra opslag gelijk aan de uitstoot van 6 miljoen autokilometers en een vermeden kost van **€66.000 per jaar**.

De natte natuur verwijderd ook veel **stikstof** uit het water (ongeveer gelijk aan de lozing van stikstof van 675 personen) waardoor een betere **waterkwaliteit** ontstaat. De extra ingrepen doen dit nog toenemen met de verwijdering van stikstoflozing van 134 personen.

Ook voor **recreatie** is het gebied in de buurt een belangrijke trekpleister. Ingeschat wordt dat er jaarlijks 434.000 bezoeken plaatsvinden, zowel van mensen uit de buurt als verderaf. Een groot deel van deze bezoeken brengt inkomsten mee voor de lokale **horeca**. Deze worden begroot op €3,6 miljoen per jaar op basis van studies van bestedingen van recreanten en toeristen, goed voor 56 jobs in de horeca en recreatiesector, waarvan er 18 door de voorbije investeringen in het LIFE project.

De aanwezigheid van de natuur en landbouw zorgt ervoor dat er minder vaak **psychische aandoeningen en hart- en vaatziekten** voorkomen bij mensen in de buurt (124 DALY) Dit betekent dat buurtbewoners samen gemiddeld per jaar 2200 keer minder naar de dokter gaan, minder afwezig zijn op het werk en minder ziektekosten hebben. Dit betekent in totaal een besparing van **€12 miljoen** op de ziektekosten voor de overheid en kosten voor bedrijven. De recente investeringen dragen hier nog een extra €40.000/jaar aan toe.

Door de groene omgeving liggen de **woningprijzen** binnen 1 km van het gebied 9 tot 11% hoger dan woningen met een minder groene omgeving.

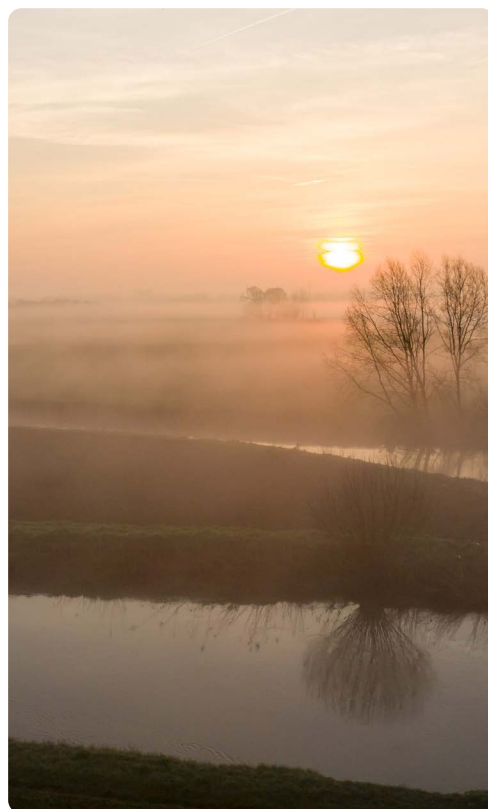
TOTALE KOSTEN EN BATEN PLANPERIODE

Kosten	38.656.690,40
investering	21.187.631,40
beheer	17.469.059,00
Baten	56.993.714,59
vermeden overstromingsschade	34.733.930,16
ecosysteemdiensten	22.259.784,44
Netto baat	18.337.024,20

Als we de investeringen (inclusief verwerving van gronden) en jaarlijkse beheerkosten afwegen tegen de baten (maatschappelijke baten en effect op woningprijzen) die we kunnen monetariseren, verdienen we onze investeringen terug na 16 jaar.

Over de levensduur van de natuurgebieden (minstens 100 jaar) hebben we een netto contante waarde van €18 miljoen (netto actuele waarde). Jaarlijks hebben we een rendement van onze investering van 8% wat heel wat beter is dan het huidige rendement op spaar- en beleggingsproducten. Een goede belegging dus! ●

Auteur: Inge Liekens (VITO)

Elke euro die we investeren om de natuur te herstellen, levert €8 op voor de hele maatschappij.

*In deze studie vergelijken we de baten van natuur die we kunnen meten en kwantificeren in **euro's** met de investeringen die gemaakt worden voor het behoud en herstel van deze natuur.*

Het is belangrijk om te weten dat we niet alle waarden die natuur heeft, kunnen meten en slechts een fractie ervan kunnen uitdrukken in euro's.

*Het **Intergovernmental Panel for Biodiversity and Ecosystem services** (IPBES) wees hier nog eens op in zijn waarde assessment in 2022 en op het belang om alle waarden mee te nemen in een beslissing en niet enkel de financiële baten. Zij benoemden drie groepen waarden:*

Intrinsieke waarde: het belang van natuur voor het leven op aarde, los van specifieke noden van de mens

Instrumentele waarde: bijdrage van natuur aan de noden en wensen van mensen zoals bijv. hout, opslag van koolstof, waterkwaliteit, ruimte voor wandelen...

Relationele waarde: waarden die gelinkt zijn met hoe mensen verbonden zijn met natuur en met elkaar door de natuur bijv. identiteit, rust, spiritualiteit...

Met dank aan de leden van de klankbordgroep voor hun constructieve feedback: Marijke Thoonen (INBO), Lander Baeten (UGent), Johan Thiers (KBC), Frederik Van De Perre (KBC).

Dit rapport en de communicatie errond blijven de uiteindelijke verantwoordelijkheid en eigendom van WWF en Natuurpunt

Bijlage 1: Gedetailleerd overzicht van de baten van de recente restauratiewerken en van de totale baten van het gebied.

Ecosysteemdienst		Baten investering / jaar	Totale baten gebied (incl LIFE) / jaar
Overstromingsbescherming	Monetair	€1.190.000	/
	Absoluut	/	/
	Vergelijking	/	/
Recreatie	Financieel	€743.000	€3.600.000
	Absoluut (bezoeken)	89.000	434.000
	Vergelijking (jobs)	18	56
Vastgoedwaarde	Financieel	€154.000	/
	Absoluut (waardestijging huizen)	0,50%	9-11% hoger
	Vergelijking	/	/
Koolstofvastlegging	Financieel	€66.000	€836.000
	Absoluut (ton C)	300	3.800
	Vergelijking (auto km)	6.000.000	79.000.000
Gezondheid	Financieel	€40.000	€12.800.000
	Absoluut (DALY)	0,4	124
	Vergelijking (x minder naar arts)	8	2200
Waterkwaliteit (N-verwijdering)	Financieel	€35.000	€212.000
	Absoluut (kg N)	475	2870
	Vergelijking ((N in afvalwater van X person	134	809
Erosiebeperking	Financieel	/	/
	Absoluut (m³ vermeden bodemverlies)	42	/
	Vergelijking	/	/
Waterinfiltratie	Financieel	€2.000	€1.265.000
	Absoluut (m³)	3.700	2.300.000
	Vergelijking (waterverbruik x huishoudens)	53	33900
Luchtkwaliteit	Financieel	-12300	336300
	Absoluut (kg PM10)	-260	7000
	Vergelijking (uitstoot van x personen)	-19	1450
Waterretentie (waarde niet ber	Financieel	/	/
	Absoluut (m³)	375.000	/
	Vergelijking	/	/

/ = geen data of niet berekend